

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยรูปแบบการสอนแบบสาธิต กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สารนาฏศิลป์ เรื่อง ฟ้อนขอขมาโขงวารีมหานทีฮีตอีสาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

Organizing Learning Activities for the “Dance to Beg Mekong River’s Pardon” in Accordance with the Isan 12-Month Traditions in the Art Learning Substance for Grade 12 Students

อาทิยา พันธุ์เสถียร^{1*} และ จุมพล ราชวิจิตร²

Atitaya Phansathian^{1*} and Jumpol Rachvijit²

¹นักศึกษาลัทธิศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
Master of Education Program in Curriculum and Instruction, Faculty of Education, Khon Kaen University

²รองศาสตราจารย์ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
Associate Professor, Curriculum and Instruction Program, Faculty of Education, Khon Kaen University

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือ เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ และทักษะการปฏิบัติทำรำจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยรูปแบบการสอนแบบสาธิต กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สารนาฏศิลป์ เรื่อง ฟ้อนขอขมาโขงวารีมหานทีฮีตอีสาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนหนองชนพิทยาคม

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนหนองชนพิทยาคม จังหวัด นครพนม จำนวน 8 คน ได้มาด้วยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยผลการจัดกิจกรรม ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการสอนแบบสาธิต จำนวน 6 แผน แบบทดสอบวัดความรู้ทางการเรียน จำนวน 30 ข้อ ด้านทักษะการปฏิบัติทำรำ โดยใช้แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยร้อยละ 83.33 ส่วนด้านทักษะการปฏิบัติ/ทำรำ มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 77.08 ซึ่งผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70

คำสำคัญ: การสอนแบบสาธิต, ฟ้อนขอขมาโขงวารีมหานทีฮีตอีสาน

*Corresponding author. Mobile +66(0)8856 35952

E-mail: kittykoy_033@hotmail.com

Abstract

The objective of this research was to study the learning achievement and dancing pose skill from Learning Activity Management by Demonstration Teaching Model, Art Learning Substance, Dancing Art Substance titled of Matayomsuksa 6 Students, Nongson-pittayakom School.

The target group of this study consisted of 8 grade-12 Students, in Nongson-Pittayakom School, Nakonpanom Province. They were selected by Purposive Sampling. The research instruments included 1) Six Learning Activity Management Plans basing on the Demonstration Teaching Model, and 2) Thirty Items of Learning Achievement Test. The statistic using for data analysis included the Percentage, Mean, and Standard Deviation.

The research findings show that. The students mode a mean learning score of 83.33% and 77.08% on dancing pose skill while passed the preseriled criteriou of 70%

Keywords: Demonstration Teaching Model, Dancing to Ask for Forgiveness from khong Great Waterway, 12 Month-Esan Custom,”

บทนำ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจินตนาการทางศิลปะ ชื่นชมความงาม สนุกทริยภาพ ความมีคุณค่า ซึ่งมีผลต่อคุณภาพชีวิตมนุษย์ ดังนั้นกิจกรรมศิลปะสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนโดยตรงทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์และสังคม ตลอดจนนำไปสู่การพัฒนาสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง และแสดงออกเชิงสร้างสรรค์ พัฒนาระบบการรับรู้ทางศิลปะ การเห็นภาพรวมการสังเกต รายละเอียด สามารถค้นพบศักยภาพของตนเอง อันเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพได้ ด้วยการมีความรับผิดชอบ มีระเบียบวินัย สามารถทำงานร่วมกันได้อย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545)

การสอนนาฏศิลป์ถือว่าเป็นการทำงานอย่างหนึ่งที่ต้องสร้างและพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถสูงขึ้นบรรลุตามจุดหมายของหลักสูตร เนื่องจากนักเรียนมีความแตกต่างในประสบการณ์ความรู้เดิม ความถนัด ความสนใจ สภาพแวดล้อมรอบตัวและความสามารถทางสติปัญญาที่จะเรียนรู้ตามความแตกต่างนั้น เพื่อตอบสนองผู้เรียนในหลายลักษณะจึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนและเป็นกุญแจสำคัญในการ

เตรียมวัสดุอุปกรณ์การสอน สำหรับสื่อการเรียนการสอนดนตรี – นาฏศิลป์ จะมีภาพประกอบท่ารำ เครื่องใช้ในการแต่งกาย แต่งหน้า สถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ในการเรียนรู้และการวิเคราะห์ผู้เรียนจะช่วยให้ครูพร้อมที่จะสอนยิ่งขึ้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545)

สิ่งที่สำคัญที่สุดในการเรียนนาฏศิลป์คือการยอมรับนับถือตนเองหรือการมีใจรักในศิลปะอันเป็นวัฒนธรรมของชาติซึ่งต้องประกอบกับการเรียนการสอนและการฝึกหัดควบคู่กันไป การเรียนนาฏศิลป์เริ่มต้นจากการฝึกหัดเบื้องต้นเพื่อจัดเตรียมร่างกายให้พร้อมที่จะได้รับการถ่ายทอด จากนั้นผู้เรียนจะต้องฝึกหัดและทบทวนด้วยตนเองจึงจะประสบความสำเร็จทางการเรียนนาฏศิลป์ อนึ่ง การเรียนนาฏศิลป์จะประสบความสำเร็จได้ต้องอาศัยปัจจัยอย่างอื่นร่วมด้วย เช่น ความอดทน ความเพียรพยายาม ทักษะความจดจำ โรงเรียนเป็นหนึ่งสถานบันการศึกษาที่จัดการศึกษาให้กับเยาวชนในระดับมัธยมศึกษา มีการจัดระบบการเรียนการสอนซึ่งถือเป็นสิ่งที่สำคัญมากที่จะพัฒนาเยาวชนให้เป็นบุคคลที่มีศักยภาพด้านการเรียนเพื่อที่จะเตรียมเป็นเยาวชนที่มีคุณภาพ และเพื่อที่จะรับใช้สังคมไทยได้อย่างมีคุณค่าในฐานะผู้สืบทอดทางวัฒนธรรม จึงจำเป็นที่จะต้องมีการพัฒนาการเรียน

การสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะและคุณลักษณะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในสังคมยุคโลกาภิวัตน์เพื่อที่จะส่งผลต่อการพัฒนาการเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพของแต่ละบุคคลต่อไปในอนาคต (สุนันทา สุนทรประเสริฐ, 2546)

การจัดการเรียนการสอนของครูนั้น มีรูปแบบหรือเทคนิควิธีที่หลากหลายที่ครูผู้สอนสามารถเลือกนำไปปรับปรุงหรือประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับผู้เรียน กิจกรรมการเรียนรู้ หรือแม้แต่บริบทของโรงเรียนนั้นๆ ซึ่งการที่จะให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนออกมาดี ครูผู้สอนจำเป็นที่จะต้องจัดทำแผนการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน และที่สำคัญที่ขาดไม่ได้คือเทคนิคหรือรูปแบบการสอนที่จะส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนสำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี โดยผู้สอนต้องมองเห็นถึงปัญหาที่ผ่านมา นำมาเป็นข้อมูลในการตัดสินใจเลือกรูปแบบการสอนเพื่อให้ได้รูปแบบที่เหมาะสมกับหลายปัจจัยในการจัดการเรียนรู้

จากปัญหาดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าในการเรียนวิชาภูมิศิลป์ จะมุ่งเน้นการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติมากกว่าการท่องจำ รวมไปถึงการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง จากสิ่งต่างๆ รอบตัว ทำให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์ เกิดจินตนาการที่กว้างไกล ส่วนแนวคิดในเรื่องของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลางได้รับการยอมรับและมีการส่งเสริมมาโดยตลอด วาริ ธีระจิตร (2547) อ้างถึงใน สุริรัตน์ นิยมสกุล. 2541) กล่าวถึงวิธีสอนโดยยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลางว่า เป็นวิธีการที่ครูมีบทบาทน้อยลงแต่จะเพิ่มบทบาทให้นักเรียนมากขึ้น ครูจะเป็นผู้คอยยอมรับการแสดงออกของนักเรียน นักเรียนจะเกิดประสบการณ์ด้านต่างๆ จากการทางานร่วมกัน ได้มีโอกาสอภิปรายและขณะเดียวกันได้มีโอกาสประเมินผลความก้าวหน้าของตนเอง สำหรับการสอนโดยให้นักเรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนนี้จะช่วยให้การสอนบรรลุวัตถุประสงค์ของการศึกษา นอกเหนือจากการได้รับแต่เนื้อหาเพียงอย่างเดียว แต่เนื่องจากความเป็นจริงในข้อที่ว่าไม่มีรูปแบบการสอนใดที่ดีที่สุดแต่เพียงอย่างเดียวที่ครูจะนำมาสอนให้บรรลุทุกจุดประสงค์ และในทุกสถานการณ์

ได้ Joyce and Weil (มงคล เสนามนตรี, 2542) ที่ให้ความเห็นว่าไม่มีวิธีสอนใดที่สร้างขึ้นมาแล้วเหมาะกับการเรียนทุกแบบ อีกทั้งนักเรียนทุกคนมีความแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 24 ในข้อที่ 1 ที่ได้กล่าวไว้แล้ว ควรใช้วิธีสอนหลายๆ แบบ เพื่อสนองความต้องการความสนใจ จะทำให้นักเรียนไม่เกิดความเบื่อหน่าย และยังทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้นอีกด้วย

วิธีสอนแบบสาธิต (Demonstration Method) หมายถึง การที่ครูหรือนักเรียนคนใดคนหนึ่ง แสดงบางสิ่งบางอย่างให้นักเรียนดู หรือให้เพื่อนๆ ดู อาจเป็นการแสดงการใช้เครื่องมือแสดงให้เห็นกระบวนการวิธีการ กลวิธี หรือการทดลองที่มีอันตราย ซึ่งไม่เหมาะที่จะให้นักเรียนทำการทดลอง การสอนวิธีนี้ช่วยให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจและสามารถทำในสิ่งนั้นได้ถูกต้อง และยังเป็นการสอนให้นักเรียนได้ใช้ทักษะในการสังเกต และถือว่าเป็นการได้ประสบการณ์ตรงวิธีหนึ่ง วิธีสอนแบบสาธิตจึงเป็นการสอนที่ยึดผู้สอนเป็นศูนย์กลาง เพราะผู้สอนเป็นผู้วางแผน ดำเนินการ และลงมือปฏิบัติ ผู้เรียนอาจมีส่วนร่วมบ้างเล็กน้อย วิธีสอนแบบนี้จึงเหมาะสำหรับจุดประสงค์การสอนที่ต้องการให้ผู้เรียนเห็นขั้นตอนการปฏิบัติ เช่น วิชาพลศึกษา ศิลปศึกษา อุตสาหกรรมศิลป์ วิชาในกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ เป็นต้น (ทศนา แหม่มณี, 2547)

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพนั้นการวางแผนการสอน หรือการเขียนแผนการสอนของครูผู้สอนจึงมีบทบาทสำคัญ เพราะจะเป็นการเตรียมการสอนเป็นลายลักษณ์อักษรไว้ล่วงหน้า โดยมีหลักการรองรับสนับสนุน ในการนำเจตนารมณ์ ของหลักสูตรมาแปลเป็นภาคปฏิบัติ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม ซึ่งจะช่วยให้การสอนมีคุณภาพตามที่หลักสูตรกำหนด และทำให้ผู้สอนมีความพอใจในผลงานของตน และแผนการสอนที่เน้นกระบวนการ เป็นแผนการสอนที่กำหนดนักเรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติมากที่สุด โดยครูเป็นผู้ชี้แนะ ส่งเสริมหรือกระตุ้นให้กิจกรรมที่นักเรียนเน้น

การเป็นไปตามจุดประสงค์ และเป็นแผนการสอนที่มุ่งให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ในการทำงานเป็นกระบวนการและนำกระบวนการไปใช้จริง เปิดโอกาสให้นักเรียนเป็นผู้หาคำตอบหรือทำสำเร็จด้วยตนเอง (กรมวิชาการ, 2547)

ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ จึงคิดที่จะนำรูปแบบการสอนแบบสาธิตมาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ฟ้อนขอขมาโขงวารีมหานทีฮีตอีสาน สารนาฏศิลป์ ให้แก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เพื่อ เสริมสร้างการรักความเป็นไทย โดยทำการศึกษาประวัติของประเพณีไหลเรือไฟจังหวัดนครพนม เป็นประเพณีของชาวอีสาน ภาษาท้องถิ่นเรียกว่า “เฮือไฟ” จัดขึ้นในช่วงเทศกาลออกพรรษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อบูชารอยพระพุทธรูปของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ฦ ริมฝั่งแม่น้ำนัมทามหานที โดยมีประวัติความเป็นมาดังนี้ กล่าวคือพระพุทธรเจ้าเสด็จไปฝั่งแม่น้ำนัมทามหานที ซึ่งเป็นที่อยู่อาศัยของพญานาค พระพุทธรองค์ได้แสดงธรรมเทศนาโปรดพญานาคที่เมืองบาดาล และพญานาคได้ทูลขอพระพุทธรองค์ประทับรอบพระบาทไว้ ฦ ริมฝั่งแม่น้ำนัมทามหานที ต่อมาบรรดาเทวดา มนุษย์ ตลอดจนสัตว์ทั้งหลายได้มาสักการะบูชา รอยพระพุทธรูป นอกจากนี้ ประเพณีไหลเรือไฟยังจัดขึ้นเพื่อขอขมาลาโทษแม่น้ำที่ได้ทิ้งสิ่งปฏิกูล และเป็นการเอาไฟเผาความทุกข์ให้ลอยไปกับสายน้ำ แล้วนำมาเชื่อมโยงกับสารนาฏศิลป์ ประดิษฐ์คิดค้นเป็นท่ารำและดนตรีระบำการฟ้อน เพื่อที่จะพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับกรอบการจัดการศึกษาในยุคปฏิรูปการศึกษา อนึ่ง ผู้วิจัยตระหนักเห็นคุณค่าของการแสดงพื้นบ้านอีสาน เพราะถือว่าเป็นเรื่องของท้องถิ่นที่ควรนำมาเผยแพร่ให้อนุชนรุ่นหลังเรียนรู้ โดยผ่านการพัฒนาขึ้นอย่างเป็นระบบ เพื่อเสริมสร้างให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และเห็นคุณค่าความสำคัญในด้านความบันเทิง ด้านวัฒนธรรม และขนบประเพณีของคนอีสานในยุคปัจจุบันรุ่นหลัง เพื่อสืบทอดประเพณี ค่านิยมอันดีงาม รักความเป็นไทยของชาวอีสาน มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามเจตนารมณ์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ให้ดำรงอยู่และนำไปปรับใช้เป็นหลักในการดำรงชีวิตต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการปฏิบัติ สารนาฏศิลป์ เรื่อง ฟ้อนขอขมาโขงวารีมหานทีฮีตอีสาน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
2. เพื่อศึกษาทักษะการปฏิบัติท่ารำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ฟ้อนขอขมาโขงวารีมหานทีฮีตอีสาน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนหนองชนพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 22 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 8 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกเจาะจง (Purposive Sampling)
2. การวิจัยครั้งนี้เป็นการจัดการเรียนรู้โดยรูปแบบการสอนสาธิต เป็นการวิจัยเชิงทดลองเบื้องต้น (The Single Group Pretest – Posttest Design)
3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้
 - 3.1 ตัวแปรต้น การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยรูปแบบการสอนแบบสาธิต กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สารนาฏศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เรื่อง ฟ้อนขอขมาโขงวารีมหานทีฮีตอีสาน
 - 3.2 ตัวแปรตาม คือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชานาฏศิลป์ เรื่องฟ้อนขอขมาโขงวารีมหานทีฮีตอีสาน และทักษะการปฏิบัติท่ารำวิชานาฏศิลป์ เรื่องฟ้อนขอขมาโขงวารีมหานทีฮีตอีสาน
4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย
 - 4.1 แผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง ฟ้อนขอขมาโขงวารีมหานทีฮีตอีสาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 6 แผน 12 ชั่วโมง ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวคิดและหลักการของรูปแบบการสอนสาธิต
 - 4.2 แบบทดสอบความรู้ เรื่อง ฟ้อนขอขมาโขงวารีมหานทีฮีตอีสาน ซึ่งเป็นแบบปรนัย จำนวน 30 ข้อ หลังจากการจัดกิจกรรม

4.3 แบบประเมินผลงานหลังการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภายใต้หัวข้อเรื่อง ฟ้อนขอขมาโขงวารีมหานครที่ฮีตอีสาน ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 3 ระดับ คือ ดีมาก ดี ควรปรับปรุง

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

5.1 ปฐมนิเทศครูผู้ช่วยวิจัย นักเรียนเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยการสอนแบบสาธิต

5.2 ดำเนินการสอน ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้รูปแบบการสอนแบบสาธิต จำนวน 6 แผน ใช้เวลาแผนละ 2 ชั่วโมง

5.3 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยแบบบันทึกผลการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ การสอบทักษะแต่ละแผนการเรียนรู้ และผลงานของนักเรียน

5.4 หลังจากที่ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลครบแล้วให้นักเรียนทำแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากนั้นนำคะแนนที่ได้ไปวิเคราะห์ผลและแปลผลข้อมูลต่อไป

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ คะแนนของนักเรียนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยจะนำคะแนนที่ได้ไปหาค่าร้อยละ เพื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด

6.2 เกณฑ์เป้าหมายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ใช้เกณฑ์เป้าหมายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนประจำปีการศึกษา 2557 ของโรงเรียนหนองชนพิทยาคม อำเภอนาทม จังหวัดนครพนม ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70

สรุปและอภิปรายผล

จากวัตถุประสงค์ที่สำคัญการศึกษา คือด้านความรู้ที่ผู้เรียนได้ ความสามารถในการปฏิบัติทำอย่างต่อเนื่อง

1. ด้านศึกษาผลสัมฤทธิ์ สารนาฏศิลป์โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยรูปแบบการสอนแบบสาธิต กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สารนาฏศิลป์ เรื่อง ฟ้อนขอ

ขมาโขงวารีมหานครที่ฮีตอีสาน แสดงให้เห็นว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยการสอนแบบสาธิต เรื่อง ฟ้อนขอขมาโขงวารีมหานครที่ฮีตอีสาน มีค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถด้านความรู้ของนักเรียนร้อยละ 83.33 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ที่ ร้อยละ 70 แสดงว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยรูปแบบการสอนแบบสาธิต กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สารนาฏศิลป์ เรื่อง ฟ้อนขอขมาโขงวารีมหานครที่ฮีตอีสานเป็นวิธีการจัดกิจกรรมที่ทำให้ให้นักเรียนเกิดกระบวนการคิด พร้อมกับการลงมือปฏิบัติ จึงทำให้นักเรียนนั้นสามารถทำแบบทดสอบได้ดี

2. ด้านการศึกษาทักษะการปฏิบัติทำรำ สารนาฏศิลป์โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบการสอนแบบสาธิต กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สารนาฏศิลป์ เรื่อง ฟ้อนขอขมาโขงวารีมหานครที่ฮีตอีสาน สรุปผลพบว่า คะแนนความสามารถด้านทักษะการปฏิบัติทำรำของนักเรียน หลังการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบสาธิต แต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ แสดงให้เห็นว่า มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 77.08 ของทักษะการปฏิบัติทำรำ และเมื่อพิจารณาโดยสรุปด้านทักษะการปฏิบัติทำรำของนักเรียน จะเห็นได้ว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยรูปแบบการสอนแบบสาธิต กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สารนาฏศิลป์ เรื่อง ฟ้อนขอขมาโขงวารีมหานครที่ฮีตอีสาน แสดงให้เห็นว่า เกินเกณฑ์ที่กำหนดไว้ที่ ร้อยละ 70

ผลการวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่าวิธีการสอนแบบสาธิตเป็นวิธีการที่ดีวิธีหนึ่ง ที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากครูผู้สอน ทักษะการปฏิบัติทำรำจึงทำให้เกิดการเรียนรู้ โดยมีประเด็นที่เห็นได้ชัดคือ ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 83.33 ส่วนทางด้านทักษะการปฏิบัติทำรำ มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 77.08 จากทั้งประเด็นทั้ง 2 จึงทำให้สรุปได้ว่าเกินเกณฑ์ที่กำหนดไว้ที่ร้อยละ 70

ข้อเสนอแนะ

ข้อสังเกตที่ได้จากการศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการปฏิบัติ สารนาฏศิลป์ เรื่อง ฟ้อนขอขมาโขงวารีมหานครที่ฮีตอีสาน นักเรียน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนหนองชนพิทยาคม ผู้วิจัย
มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยการสอนแบบสาธิตเป็น การเรียนการสอนที่เน้นความสัมพันธ์กัน การช่วยเหลือ ความสามัคคี และประสบการณ์ ซึ่งผู้เรียนบางคนยังขาดการจดจำกระบวนการต่างๆ ได้ไม่ต่อเนื่อง เนื่องจากครูผู้สอนยังขาดประสบการณ์ในด้านการจัดการเรียนการสอน

1.2 ด้านทักษะการปฏิบัติทำท่าควรเน้นให้มีการฝึกปฏิบัติ ความกล้าแสดงออก ลีลาท่าทาง เพื่อให้เกิดความสวยงาม พร้อมเพรียงไปในทางเดียวกัน

2. ข้อเสนอแนะทั่วไป

2.1 ในกิจกรรมการเรียนนักเรียนทุกคนได้มีโอกาสและมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนทำให้นักเรียนเกิดการพัฒนาทักษะการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 ครูผู้สอนสามารถนำ ข้อมูลนักเรียนจากผลการวิจัยครั้งนี้ไปประยุกต์ใช้ในการ พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนในวิชานาฏศิลป์ ที่ได้รับมอบหมาย เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้และสร้างองค์ความรู้

2.3 ควรนำผลวิจัยไปปรับปรุงด้านรูปแบบการจัดการเรียนการสอน และพัฒนาเกณฑ์การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางศิลปะ สาระนาฏศิลป์ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน

3. ข้อเสนอแนะในการทำการวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ควรมีการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้แบบสาธิตด้วยเทคนิคอื่น เช่น การเรียนรู้แบบร่วมมือในสาระนาฏศิลป์ วิชานาฏศิลป์

3.2 นำรูปแบบการสอนแบบสาธิตไปใช้กับกลุ่มสาระอื่นๆ หรือ เทคนิคในการสร้างสรรค์ผลงานที่จะสอนในสาระนาฏศิลป์ เพื่อมาเปรียบเทียบข้อดีและข้อเสียของการจัดการเรียนรู้

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544**. พิมพ์ครั้งที่ 2.

กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.

กรมวิชาการ. (2547). **การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. กรุงเทพฯ: ครูสภา.

สุนันทา สุนทรประเสริฐ. (2544). **การผลิตนวัตกรรมการเรียนการสอน การสร้างแบบฝึก**. ชัยนาท: ชมรมพัฒนาความรู้ด้านระเบียบกฎหมาย.

ทิตินา แคมมณี. (2547). **ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

มงคล เสนามนตรี. (2542). **การพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นพื้นฐาน**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

วาริ ธีระจิต. (2547). **การสอนพัฒนาการสอนสังคมระดับประถมศึกษา**. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุนีย์รัตน์ เนียมสลุด. (2541). **การจัดการเรียนการสอนโดยใช้หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการ เพื่อพัฒนาความรู้ เจตคติ และพฤติกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.